

BIBLIOGRAFICKÁ REŠERŠE č. 2/2019

Počet záznamů: 30

Supervize jako metoda prevence proti negativním jevům v nízkoprahových zařízeních pro uživatele návykových látek

Klíčová slova a předmětová hesla

kvalifikační požadavky na sociální pracovníky, etický kodex, supervize, funkce supervize, metody supervize, role supervizora, supervizní kontrakt, negativní jevy (stres, syndrom vyhoření, syndrom pomocníka), nízkoprahové zařízení pro uživatele návykových látek, etická dilemata sociálních pracovníků, metody práce, rizika práce, práce s negativními jevy

ÚVOD

Bibliografická rešerše se tematicky zabývá supervizí v oblasti sociální práce a sociálních služeb, zvláště pak funkcí supervize, podporou a metodami supervizní pomoci, etickými dilematy, či negativními jevy, s nimiž se sociální pracovníci při vykonávání své práce potýkají. Do výběru byly připojeny i některé dokumenty zasahující do oboru adiktologie a zdravotnických profesí, jež se zabývají supervizí či etickými dilematy pracovníků pomáhajících profesí, a to z toho důvodu, že některé prameny v rešerši uvedené záměrně tyto obory blíže neoddělují a nevymezují. Literaturu týkající se nízkoprahových zařízení pro uživatele návykových látek řeší rešerše z důvodu nedostatečnosti pramenů za sledované období jen okrajově. Informace pro vypracování rešerše byly čerpány z několika veřejně dostupných informačních zdrojů, jejich seznam je uveden v analytickém listu. Ve výčtu záznamů jsou vedle fulltextově zveřejněných akademických prací dle zadání uvedeny dokumenty výhradně z fondu SVKUL (monografie, články a stati v odborných periodikách a literatuře), ty jsou označeny signaturou a doplněny přímým proklikem do online katalogu knihovny. U některých záznamů je připojen odkaz na částečný či plný text. Rešerše se nedrží žádné metodiky tvorby bibliografických citací, strukturou záznamů se přibližuje citačnímu stylu dle normy ČSN ISO 690.

ANALYTICKÝ LIST

Jazyk rešerše: český

Jazyk dokumentů:

- česky: 30

Časové vymezení: současnost

Časové vymezení dokumentů: 2014–2019

Geografické vymezení: ČR

Druhy dokumentů:

- monografie: 7
- články a stati: 15
- akademické práce: 8

Řazení záznamů:

A) podle typu dokumentu

B) dále abecedně podle autora – sestupně

ZDROJE

- **katalogy a databáze SVKUL**
  - online katalog SVKUL
- **databáze a volné elektronické informační zdroje dostupné na internetu**
  - Google Books
  - Google Scholar
  - Knihovny.cz
  - Medvik – Bibliographia Medica Čechoslovaca (BMČ)
  - Souborný katatalog ČR (SKC)
  - Výběr článků v českých novinách a časopisech (ANL)

Přehled použitých zkratk:

SVKUL – Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem

MONOGRAFIE

1. BANDIT, Rad, Ivana DAVIDOVÁ, Martina MACUROVÁ a Michal OPATRŇÝ. *Etický kodex jako nástroj podpory řešení etických dilemat sociální práce*. Praha: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2015. Sešit sociální práce. ISBN 978-80-7421-089-1. (SVKUL; [N252397/2015-4](#))
2. BAŠTECKÁ, Bohumila, Veronika ČERMÁKOVÁ a Milan KINKOR. *Týmová supervize: teorie a praxe*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0940-9. (SVKUL; [N253351](#))
3. BAUM, Detlef. *Výzkumné metody v sociální práci* [online]. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě, 2014 [cit. 2019-02-08]. ISBN 978-80-7464-390-3. Dostupné z: <https://bit.ly/2TG5z7q>
4. ELICHOVÁ, Markéta. *Sociální práce: aktuální otázky*. Praha: Grada, 2017. ISBN 978-80-271-0080-4. Částečně dostupné z: <https://bit.ly/2DX87Zk>. (SVKUL; [N259142](#))
5. KALINA, Kamil. *Klinická adiktologie*. Praha: Grada Publishing, 2015. Psyché. ISBN 978-80-247-4331-8. Částečně dostupné z: <https://bit.ly/2DIZpTc>. Kapitoly vztahující se k problematice supervize nejen v adiktologii, ale v pomáhajících profesích obecně. (SVKUL; [N248950](#)).
6. MALÍK HOLASOVÁ, Věra. *Kvalita v sociální práci a sociálních službách*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4315-8. (SVKUL; [N242330](#); též e-kniha od [Flexibooks](#))
7. PEŠEK, Roman a Ján PRAŠKO. *Syndrom vyhoření: jak se prací a pomáháním druhým nezničit: pohledem kognitivně behaviorální terapie*. V Praze: Pasparta, 2016. ISBN 978-80-88163-00-8. (SVKUL; [N253029](#))

ČLÁNKY A STATI

8. BARÁKOVÁ, Martina, Michal KACZOR a Markéta ELICHOVÁ. Sociální pracovník jako archetyp postmoderního superhrdiny?. *Sociální práce*. 2016, roč. 16, č. 5, s. 122–131. ISSN 1213-6204. (SVKUL; [Č3008](#))
9. BARÁNKOVÁ, Hana a Zuzana HAVRDOVÁ. Jak supervizoři a supervizanti v sociálních službách prožívají a konceptualizují vzájemný vztah. *Československá psychologie: časopis pro psychologickou teorii a praxi*. 2016, roč. 60, č. 4, s. 334–350. ISSN 0009-062X. (SVKUL; [Č300](#))
10. BENEŠOVÁ, Veronika a Edita ŠMIDMAJEROVÁ. Supervize jako nástroj v prevenci syndromu vyhoření. *Sociální práce*. 2018, roč. 18, č. 2, s. 63–71. ISSN 1213-6204. (SVKUL; [Č3008](#))
11. BUJDOVÁ, Nataša, Anna ÁRPOVÁ a Šárka TOMOVÁ. Supervize jako nástroj zvyšování kvality práce s klientem. *Sestra*. 2014, roč. 24, č. 2, s. 12–14. ISSN 1210-0404. (SVKUL; [Č1442](#))
12. ČERMÁKOVÁ, Veronika. Mentoring supervize jako možná inspirace pro supervizi výcvikovou. *Revue psychoanalytická psychoterapie*. 2017, roč. 19, č. 2, s. 50–54. ISSN 1212-7280. (SVKUL; [Č2708](#))

13. ELICHOVÁ, Markéta a Anna SÝKOROVÁ. Kompetence sociálního pracovníka: co učí školy a co vyžadují zaměstnavatelé. *Sociální práce*. 2015, roč. 15, č. 1, s. 79–95. ISSN 1213-6204. Dostupné také z: <https://bit.ly/2GxIPD2>. (SVKUL; [Č3008](#))
14. JANEBOVÁ, Radka, Marcela HUDEČKOVÁ, Romana ZAPADLOVÁ a Jana MUSILOVÁ. Příběhy sociálních pracovníků a pracovníků, kteří nemlčeli – Způsoby řešení dilemat. *Sociální práce*. 2015, roč. 15, č. 2, s. 79–95. ISSN 1213-6204. Dostupné také z: <https://bit.ly/2DZ8qmC>. (SVKUL; [Č3008](#))
15. JANÍKOVÁ, Eva a Radka BUŽGOVÁ. Supervize jako jedna z možností prevence a ovlivnění syndromu vyhoření ve zdravotnictví. *Československá psychologie*. 2017, roč. 61, č. 4, s. 363–378. ISSN 0009-062X. (SVKUL; [Č300](#))
16. JINEK, Jakub. Sociální spravedlnost pro sociální práci. *Sociální práce*. 2014, roč. 14, č. 4, s. 32–46. ISSN 1213-6204. Dostupné také z: <https://bit.ly/2TCndsB>. (SVKUL; [Č3008](#))
17. KOŽENÁ, Ludmila, Vladimíra LIPŠOVÁ a Kateřina JANOŠOVÁ. Psychosociální rizika při práci. III. Pracovní zátěž, pracovní tempo. *Bezpečnost a hygiena práce*. 2015, roč. 65, č. 4, s. 11–12. ISSN 0006-0453. (SVKUL; [Č2321](#))
18. MACHULOVÁ, Helena. Reflektivní praxe a etika ctností: možná cesta pro spojení teorie s praxí a odbornosti s lidskostí. *Sociální práce*. 2014, roč. 14, č. 4, s. 94–100. ISSN 1213-6204. Dostupné také z: <https://bit.ly/2TCndsB>. (SVKUL; [Č3008](#))
19. MRHÁLEK, Tomáš a Alena KAJANOVÁ. Pracovní spokojenost a psychická pracovní zátěž sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách. *Kontakt* [online]. 2018, roč. 20, č. 2, s. 175–180 [cit. 2019-02-07]. ISSN 1212-4117. Dostupné z: <https://bit.ly/2WQQuC7>. (SVKUL; [Č2347](#))
20. PAJMOVÁ, Martina a Markéta ELICHOVÁ. Role osobnosti a edukace pro kompetence sociálních pracovníků. *Sociální práce*. 2014, roč. 14, č. 4, s. 101–109. ISSN 1213-6204. Dostupné také z: <https://bit.ly/2TCndsB>. (SVKUL; [Č3008](#))
21. PELCÁK, Stanislav a Josef KASAL. Distres u pomáhajících profesí. In: *Psychologické aspekty pomáhání 2014*. Ostrava: Universitas Ostraviensis, 2015, s. 21–26. ISBN 978-80-7464-736-9. Dostupné také z: <https://bit.ly/2MVdye4> (SVKUL; [E13030](#))
22. VYSKOČILOVÁ, Jana, Ján PRAŠKO a Michaela NOVOTNÁ. Protipřenos v kognitivně-behaviorální terapii a supervizi a jeho etické souvislosti. *Česká a slovenská psychiatrie*. 2015, roč. 111, č. 3, s. 133–143. ISSN 1212-0383. (SVKUL; [Č2069](#))

AKADEMICKÉ PRÁCE

23. CMIELOVÁ, Ingrid. *Přínos supervize pro pracovníky nízkoprahových služeb v přímé práci s klienty* [online]. Brno, 2015 [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://bit.ly/2t8rCrL>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra sociální pedagogiky. Vedoucí práce Lenka Gulová.
24. FOUSKOVÁ, Martina. *Etické problémy a dilemata sociálních pracovníků s drogově závislými* [online]. Olomouc, 2017 [cit. 2019-02-07]. Absolventská práce. CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc. Vedoucí práce Pavlína Jurníčková.

25. HALOUZKOVÁ, Lucie. *Motivace pracovníků poskytujících služby v K-centrech a v terénních programech určených uživatelům drog* [online]. Praha, 2014 [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://bit.ly/2Gg4xfq>. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, Katedra řízení a supervize v sociálních a zdravotnických organizacích. Vedoucí práce Petr Vrzáček.
26. KOCIANOVÁ, Zuzana. *Profesiogram jako východisko pro další vzdělávání sociálních pracovníků v nízkoprahových kontaktních centrech pro drogově závislé* [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://bit.ly/2MTNlr5>. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra sociální práce. Vedoucí práce Oldřich Matoušek.
27. KUČEROVÁ, Pavlína. *Terénní sociální pracovníci s drogově závislými (obtížné situace jejich práce)* [online]. Olomouc, 2014 [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://bit.ly/2Dgryed>. Absolventská práce. CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc. Vedoucí práce Hana Štěpánková.
28. MARKOVÁ, Renáta. *Supervize v sociální práci* [online]. Brno, 2014 [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://bit.ly/2E0BBWj>. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí práce Kateřina Sayoud Solárová.
29. SLOVÁČKOVÁ, Eva. *Význam supervize pro sociální pracovníky* [online]. Zlín, 2016 [cit. 2019-02-08]. Dostupné z: <https://bit.ly/2GgNZnq>. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta humanitních studií, Ústav zdravotnických věd. Vedoucí práce Lucia Slobodová.
30. ŠIK, Vladimír. *Využití supervize jako metody pro zvyšování kompetencí u vybrané skupiny pracovníků v oblasti pomáhajících profesí* [online]. Praha, 2015 [cit. 2019-02-07]. Dostupné z: <https://bit.ly/2WQRqpM>. Disertační práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce Ludvík Eger.